

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Psalm 63, 7
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 106 : 1 en 2**
4. **Lezing van de wet**
5. **Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 156 : 1 - 4**
6. **Genadeverkondiging**
7. **Zingen : Lied 87 : 1, 4 en 5**
8. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
9. **Schriftlezing : Psalm 63**
10. **Zingen : Psalm 63 : 1 en 2**
11. **Tekst : Psalm 63 : 7**
12. **Zingen : Psalm 63 : 3**
13. **Dankzegging en voorbede**
14. **Slotzang : Gezang 62 : 1 - 4**
15. **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein

Spiritualiteit is behoorlijk in vandaag de dag. Wat ook niet zo verwonderlijk is in een samenleving die erg materialistisch is ingesteld. Veel mensen hebben inmiddels wel ervaren dat geld en goed niet het geluk gaan brengen waar ze op gehoopt hadden. Het is maar van tijdelijk aard en geeft weinig echte voldoening. Verder hebben we natuurlijk te maken met het feit dat heel veel mensen op zoek zijn naar richting in hun leven. Veel mensen zoeken onwillekeurig of heel bewust naar antwoorden op de vraag waar ze vandaan komen, waarom ze leven en waar ze naartoe gaan. Maar ze zoeken de antwoorden niet zozeer in de traditionele godsdiensten. Maar ze zoeken een spiritualiteit die bij hen past. Zo zijn we vandaag de dag steeds meer mensen die een stuk geluk zoeken in spiritualiteit. Helaas heeft dat onder veel orthodoxe christenen ervoor gezorgd dat spiritualiteit een besmette term geworden is. Wat wel begrijpelijk is, maar volkomen onterecht.

[Goede spiritualiteit] Want spiritualiteit is onlosmakelijk verbonden met het christelijk leven. Want bij spiritualiteit gaat het, zoals het woord het al zegt, om het geestelijk leven. En als een christen geen geestelijk leven heeft dan is zijn geloof dood. De spiritualiteit van de vrijgemaakte kerken heeft zich in de decennia 's na de Vrijmaking gekenmerkt door de ontplooiing van enorm veel activiteiten. Het Gereformeerde leven werd opgebouwd met een eigen pers, eigen organisaties, scholen, en noem maar op. Het Woord van God werd ijverig bestudeerd en de preken waren goed onderbouwde verhalen. Het was een bloeitijd van de kerk, al bracht het ook bepaalde eenzijdigheden met zich mee. Maar daar heeft iedere tijd last van.

Maar nu zijn veel broeders en zusters op zoek naar een nieuwe spiritualiteit. Daar is op zich niets mis mee. Maar het gevaar is wel dat we alles wat zich als christelijk spiritualiteit aandoet wordt omarmt. Ook is het gevaar groot dat deze spiritualiteit vooral een dienst aan onszelf is en niet in de eerste plaats aan de Here. Dus dat we op zoek gaan naar bijzondere spirituele ervaringen. Nu is er niets mis met ervaring, maar het mag niet het doel zijn. Want dan zijn we niet op zoek naar God, maar op zoek naar onszelf. Dan staat niet de Here centraal, maar wijzelf. **[Goede spiritualiteit]** En daar valt weinig zegen van te verwachten. Een ander probleem bij de zoektocht naar een gezonde christelijke spiritualiteit is dat we te ongeduldig zijn. We willen direct resultaat zien. Maar het is bij spiritualiteit net als bij afvallen of gaan sporten. Wie te snel resultaat wil, die zal er

in het begin heel fanatiek tegenaan gaan, maar als het even tegenzit ook weer snel de handdoek in de ring gooien. Spirituele oefeningen als meditatie over het Woord van God, stiltegebeden en stilstaan bij God, vragen om trouw en realisme. En het is dus ook geen garantie voor een blij en zorgeloos leven. Integendeel zou ik haast zeggen. Want de duivel is er als de kippen bij om u de moed te ontnemen als u meer tijd vrij maakt voor het luister naar God en samen zijn met Hem in gebed.

De Psalm van vanmorgen laat dat ook duidelijk zien. Want wat deze Psalm beschrijft zou je de woestijnervaring kunnen noemen. De ervaring dat het leven geen vreugde biedt, maar het zwaar, eenzaam en dor voelt. Want deze Psalm met zijn lieflijke woorden over de liefde van God zijn gedicht in de eenzaamheid en de ontbering van de woestijn, zoals vers 1 ons leert. "Een psalm van David, toen hij in de woestijn van Juda was." **[Woestijnervaring]** En uit de verzen 10 en 11 blijkt dat David in de woestijn verkeert omdat hij op de vlucht is. Mensen staan hem naar het leven. Mensen willen hem uitleveren aan het zwaard. En daar in de woestijn is het leven zwaar en onaangenaam. Het is er dor en droog. Het kan er 's nachts vreselijk koud zijn. Zandstormen kunnen je teisteren en als je dan niet weet hoe lang die ellende nog gaat duren, dan valt het leven zwaar. Dan geeft het leven weinig plezier en voldoening.

Wie zo door het leven wordt geteisterd kan ook het gevoel kwijt raken dat God bij hem is. Je kunt het gevoel krijgen dat God je vergeet en geen oog heeft voor je ellende. Dat betekent op zich niet dat je geloof in God weg is, maar wel dat je niets van Gods aanwezigheid en liefde ervaart. Het beeld van de uitgedroogde aarde van de woestijn, waarin de grond door de droogte is gebarsten, gebruikt David om aan te geven hoe hij zich voelt. Zijn ziel smacht naar God. Zijn lichaam hunkert naar God. Zijn pijn en eenzaamheid zijn dus lichamelijk voelbaar. Hij verlangt ernaar dat God zijn armen om hem heen slaat en hem laat ervaren dat Hij dicht bij hem is en zijn dienstknecht David niet vergeten is.

David voelt daarom ook een diep heimwee naar de tijd dat hij God in zijn heiligdom heeft ontmoet. Want in dat heiligdom, de tabernakel, heeft hij God gezien. Hij heeft de macht en majesteit van God aanschouwd. Dat is ongetwijfeld geen zien geweest zoals Mozes en Elia God hebben gezien. Die is een geestelijk zien geweest. Het zien met een geestelijk oog. Het is opvallend hoe onbevangen er in het Woord van God over het zien van God gesproken wordt. Bijvoorbeeld in **[2 Korinthiërs 3:18]** : "Wij allen die met

onbedekt gezicht de luister van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door de Geest van de Heer naar de luister van dat beeld worden veranderd." De Heer aanschouwen. Dat is dus een spirituele ervaring. Een ervaring die de een in meditatie of gebed kan hebben en die David in de tabernakel had. En die sommigen mensen hebben als ze bijvoorbeeld in de bergen zijn. Dat ze zo getroffen worden door de hoogte en de onvertelbaarheid van die bergen, dan ze daarin iets van de grootte van God zien. Of dat muziek hen zo raakt dat ze daarin God heeft dichtbij ervaren. Dus 'God zien' betekent niet dat je God ziet, zoals wij elkaar zien. Maar het betekent wel dat God zo tastbaar en overweldigend bij ons binnenkomt dat Hij net zo werkelijk aanwezig is als wanneer wij Hem met de ogen zouden zien.

Naar die ervaring verlangt David daar in de woestijn van Juda. In zijn ellende. Want hij heeft ervaren dat de liefde van God zelfs meer waarde heeft dan het leven zelf. Dat is ook zijn troost terwijl hij daar in de woestijn is op vlucht voor zijn vervolgers. Zijn leven is niet het kostbaarste dat hij heeft, maar de liefde van God. En daarom prijst en looft hij de Heer. **[Geen twijfel]** Dus blijkbaar ervaart hij de moeite waarin hij verkeert niet als gebrek aan liefde van God. Oké, hij ziet niet hoe de liefde van God daarin tot hem komt. Maar dat brengt hem er niet toe aan die liefde van God te twifelen.

En waar het ook niet voor zorgt is dat hij daarom maar minder God gaat zoeken. En ik geloof dat dat voor ons heel belangrijk is vandaag. Veel van ons zijn er zo aan gewend dat we redelijk snel onze behoeften kunnen bevredigen, dat we dat onbewust ook van God verwachten. En als God ons dan lange tijd in de moeiten laat, dan kan dat ons vertrouwen in God schaden. Dan worden onze verwachtingen van de HERE minder. En wie weinig van de HERE verwacht, die is ook steeds minder met Hem bezig. En wie minder met de HERE bezig is, ervaart ook steeds minder van Hem. Je komt dan dus in een neerwaartse spiraal terecht. Terwijl we allemaal weten dat een dergelijke spiraal dodelijk is voor de relatie met God. **[Niet de fout]**

In menselijke verhoudingen begrijpen we dat wel. Niet dat we er altijd naar handelen, maar we weten het wel. Als je als man en vrouw uit elkaar groeit, dan is er maar een manier om het tij te keren. Dat is weer met elkaar in gesprek gaan. Je gevoelens delen met elkaar. Ook al zijn die nog zo pijnlijk. Je moet samen onder ogen zien waar het mis is gegaan. Waar het mis gaat en daar samen aan werken. Een andere weg is er niet. Zo is het ook in het contact met de kinderen. Als je steeds meer uit elkaar groeit als ouders en

kinderen, dan kun je op elkaar gaan mopperen. Je kunt ruzie gaan maken met elkaar. Je kunt met de deuren gaan slaan. Bewust niet doen wat je ouders van je vragen. Als ouders kun je je kinderen straffen. Wat soms ook moet. Maar straffen lost niets op als je niet echt met elkaar in gesprek wilt gaan. Als je niet over en weer de bereidheid hebt om naar elkaar te luisteren en je te verplaatsen in het gevoel van de ander. Want je kunt een relatie alleen verbeteren als je met elkaar in gesprek gaat en weer contact maakt.

Nu werkt dat met God niet helemaal hetzelfde als met een medemens. Tegen mijn vrouw en kinderen kan ik zeggen: 'Hé, we moeten nodig met elkaar praten, want het gaat niet goed tussen ons.' Dat kan met de HERE niet. Maar dat betekent niet dat we geen contact met God kunnen zoeken. We kunnen luisteren naar wat Hij ons in zijn Woord te zeggen heeft. Dat zal ongetwijfeld niet gelijk het gevoel terugbrengen dat we weer contact met God hebben. Zeker niet als we snel een hoofdstuk lezen en hopen dat er dan vanzelf wat gebeurt. Want God werkt niet op commando. Nee, we moeten die woorden die we lezen door ons tot hart door laten dringen. Waarbij ook niet alle woorden uit de Schrift even geschikt zijn. De Psalmen zijn hier heel geschikt voor, ook de evangeliën en ook de brieven uit het Nieuwe Testament. Want daarin worden we over het algemeen redelijk direct aangesproken. En we zullen dan ook na moeten denken over de vraag hoe de Here in de woorden van die tekst naar ons toekomt. Wat zegt Hij over zichzelf? Wat zegt Hij over mij? Wat zegt Hij over ons? En dan moeten we ons vervolgens de vraag stellen, wat deze woorden met mij doen? En dan is het goed mogelijk dat die woorden ons op dat moment niets doen. En daar moeten we niet verbaasd over zijn. Want als we God een tijdlang kwijt zijn, dan moeten we niet verwachten dat we Hem dan zomaar weer vinden. Het leven met de Here is geen automaat waar je een euro in gooit en dat heb je God weer gevonden. Maar wie de tijd neemt om trouw het Woord van de Here te lezen en in gebed naar Hem toe te gaan, die zal Hem op een gegeven moment op die weg weer terugvinden. **[Overdenken]** En we hoeven hierbij trouwens niet altijd uit het Woord van de HERE te lezen. Eeuwenlang konden heel veel gelovigen helemaal niet lezen. Maar ze konden wel nadenken over woorden van de HERE, vanuit hun herinnering. Vanuit preken die ze hadden gehoord of vanuit verhalen. Dus u mag ook een verhaal, of een geestelijk lied pakken dat ons vroeger erg heeft aangesproken. Want zo deed David het ook in Psalm 63. Liggend op zijn bed denkt hij aan God. Denkt hij aan de ontmoeting met de HERE in de tabernakel. Denkt hij aan de

liefde die hij van de HERE heeft ontvangen. Het feit dat God vanaf het begin in zijn leven is geweest. Aan de keren dat de Here hem heeft beschermd tegen de wilde dieren als hij voor de schapen van zijn vader zorgde. Hoe de Here hem heeft beschermd toen hij tegen Goliath ging vechten. Maar omdat we vaak zo in bezit genomen worden door de ellende van het moment zelf, vergeten we gemakkelijk al het goede dat we in vroeger tijd van de Here hebben ontvangen. Daarom is het zo belangrijk dat we in het leven met de HERE niet kortzichtig zijn, maar geregeld goede herinneringen ophalen.

Maar dan moeten we nog iets doen. Want we moeten ook het contact met Hem zoeken door in gebed tot Hem te naderen. Sommige broeders en zusters vinden dat moeilijk. Want ze zijn niet van die praters en hebben moeite om de goede woorden te vinden. Maar kijk eens hoe David in Psalm 63 de HERE zoekt. Wat doet hij in de nacht? Hij prevelt Gods Naam. Dat is dus geen hoogdravende taal, geen volle zinnen, maar hij prevelt Gods Naam. Hij herhaalt de naam van de HERE. En daarbij overdenkt hij waarschijnlijk hoe heerlijk die naam van de HERE is. Hoe de HERE zijn naam waar heeft gemaakt in het leven van David en in de geschiedenis van zijn volk. Dus als wij in gebed tot de HERE naderen, dan hoeven we niet perse iets te zeggen. We kunnen ook gewoon aan de voeten van de HERE gaan zitten. Gewoon bij Hem zijn in ons gebed. En het kan dan vervolgens zo zijn dat we vervolgens hakkelend en stotend het woord nemen. Dat we zoeken naar woorden *[Gebed bij God]* En dan gaat het er niet om dat het mooie volzinnen zijn, dan gaat het er in de eerste plaats om dat u eerlijk bent. Zeg het maar tegen de HERE als u Hem bent kwijt geraakt. Zeg het maar tegen Hem als u moeite hebt met hoe Hij uw leven leidt. Vertel Hem maar van uw verdriet en uw pijn. Maar vertel Hem ook over de dingen die u blij en dankbaar maken. Praat maar tegen Hem zoals u tegen een liefdevolle vader zou spreken. Een vader die u misschien in dit leven niet hebt gehad en waar u diep in uw hart zo naar verlangt. Zo'n vader wil uw Vader in de hemel zijn. En als uw tijd maakt om samen te zijn met uw God, dan zult u op een gegeven moment ervaren dat de Here een echte helper is. Dat zult u ervaren dat u kunt schuilen in de schaduw van Gods vleugels.

Dat is wat David ons leert. Je kunt het nog zo moeilijk hebben met het leven. Je kunt het nog zo moeilijk hebben met de Here. Maar het laatste dat we dan moeten doen is ons terugtrekken uit de relatie met de Here. Daar valt niets, maar dan ook niets goeds van te verwachten. Midden in de woestijn, waar David hunkert naar het contact met God, keert

Hij de Here niet de rug toe, maar hij zegt: "God, u bent mijn God, u zoek ik, naar U smacht mijn ziel, naar u hunkert mijn lichaam, in een dor en dorstig land, zonder water."

[Wie God zoekt] Hij ontvangt het goede en de zegen uit de hand van de Here en ook de moeiten en de pijn. Dat is de weg die de Here ons wijst en waar de knecht van de HE-RE, David ons op voor gaat.

Amen